

Bærekraftsrapport 2021

Innholdsfortegnelse

1. Leder har ordet.....	3
2. Nøkkeltall 2021.....	3
Om Norges Råfisklag.....	3
Nøkkeltall	4
3. Bærekraft i Råfisklaget.....	6
Råfisklagets strategi.....	6
Konkretisering av bærekraftsarbeidet i Råfisklaget.....	7
Arbeidet med FNs bærekraftsmål.....	8
Interessentdialog og vesentlighetsanalyse.....	9
Veien videre	10
4. Styring, organisering og ansvar	11
Styrende organ i Norges Råfisklag	11
Digital risiko- og mulighetsovervåking.....	13
Etiske retningslinjer.....	13
Varslingskanaler	14
Veien videre	15
5. Klima og miljø.....	15
Klimaendringer og forurensning – konsekvenser for villfisknæringa	15
Råfisklagets klimaregnskap	18
Aktiviteter og resultater 2021.....	21
Veien videre	21
6. Mennesker og samfunn	22
Inkludering, mangfold og likestilling	22
Arbeidsmiljø.....	24
Veien videre	27
7. Samarbeid og verdiskaping.....	28
Samfunnsansvar	28
Verdiskaping.....	28
Levedyktige samfunn, samarbeid og sameksistens	30
Veien videre	31
8. Appendix.....	32
Om Rapporten.....	32
WEF-indeks	33

1. Leder har ordet

Det er de rike fiskebestandene som har ført til at Norge er en fiskerinasjon. Fiskerinæringa er basert på høsting av våre felles bestander i havet. Denne høstingen har ikke alltid vært bærekraftig, men utviklingen de siste 50-60 år har helt klart gått i riktig retning. Kunnskap, forvaltning og holdninger er nøkkelementer i en hovedsakelig positiv utvikling i fiskerinæringa.

Svein Ove Haugland, adm.dir. Foto: Espen Solli

Norges Råfisklag har vært en sentral aktør i fiskerinæringa siden fiskesalgslaget ble etablert. Lagets forståelse og handlinger knyttet til alle sider ved miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, har vokst frem i takt med forståelsen i fiskerinæringa og samfunnet for øvrig. I Råfisklaget er vi av den oppfatning at vi som oftest tar bærekraftige valg, men at vi har et stykke igjen å gå i *rapportering* om bærekraft.

Sentrale deler av Råfisklagets tjenester er vitale for fiskerinæringas svar på bærekraftsutfordringen ved at vi gjennom våre tjenester for omsetning, oppgjør og kontroll bidrar til å dokumentere at sjømaten er lovlig fanget og omsatt. Bærekraftsbegrepet har vært en del av Råfisklagets formål siden 90-tallet.

Vi må forbedre oss med hensyn til hvordan vi dokumenterer vårt arbeid på dette området. Vi må også synliggjøre betydningen av dette for våre ansatte og øvrige interessenter, for å sikre best mulige holdninger i arbeidet. Endelig må vi identifisere og systematisere forbedringstiltak innenfor alle de tre bærekraftsdimensjonene.

Samtidig som vi må sikre orden i eget hus, har vi ambisjoner om å påvirke resten av verdikjeden i riktig retning ved å være tydelig og synlig.

Dette er første steg på veien og et startpunkt med hensyn til bærekraftsrapportering fra Råfisklaget. Vi ser på rapporteringsåret som «år 0». Vi forplikter oss til å bidra til at Råfisklaget sammen med resten av fiskerinæringa, kontinuerlig skal ta steg i riktig retning for å bidra til mest mulig bærekraftig forvaltning av kystens verdier.

2. Nøkkeltall 2021

Om Norges Råfisklag

Norges Råfisklag er ett av fem fiskesalgslag i Norge som i medhold av fiskesalgslagsloven tar hånd om viktige nasjonale oppgaver og organiserer førstehåndsomsetning av villfanget fisk og annen sjømat i Norge. Salgslaget er organisert som et samvirkeforetak og er eid av Norges Fiskarlags regionale

organisasjoner innenfor Råfisklagets geografiske område samt Fiskebåt, Norges Kystfiskarlag og Norsk Sjømannsforbund. Fiskere har gjennom sitt medlemskap i nevnte fagorganisasjoner eierskap i Råfisklaget. Årsoverskudd i Råfisklaget tillegges foretakets egenkapital, hvor det ikke utdeles utbytte.

Fire av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Langs norskekysten fra grensa mot Russland i nordøst har salgslagene geografisk ansvar i hvert sitt område, og Råfisklagets område strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Norges Råfisklag organiserer markedsplassen for villfanget sjømat ved å legge til rette for omsetning av fangstene og garantere fiskerne oppgjør. Gjennom dokumentasjon og ressurskontroll sikres trygg mat og god forvaltning av havets ressurser. Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Råfisklaget tar på alvor.

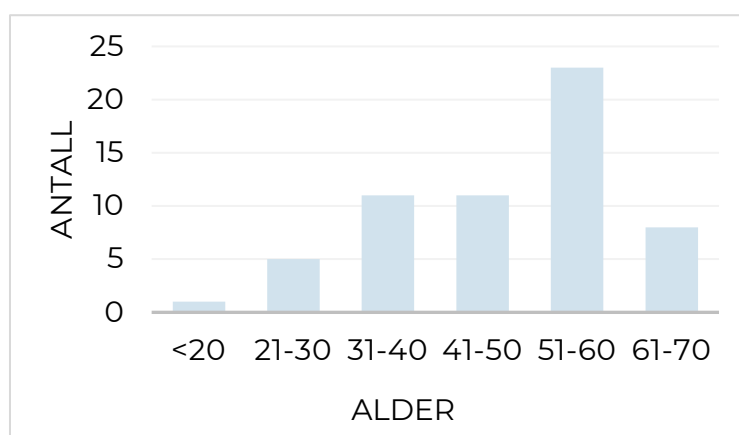
Figur 1: Råfisklagets område, markert i mørkere blå.

Nøkkeltall

Ansatte i Råfisklaget

Ved utgangen av 2021 var det 59 hel- og deltidsansatte i Råfisklaget som utførte til sammen 57,6 årsverk. 32 av de ansatte var kvinner og 27 var menn.

Gjennomsnittlig alder i 2021 var 48,15 år, og antall innenfor hver aldersgruppe fordelte seg slik:

Figur 2: Fordeling innenfor aldersgruppe

Omsetning, resultat og utslipp

Figur 3: Tall for 2021 med %-vis endring fra 2020

Konsernet består av morselskapet Norges Råfisklag SA og eiendomsselskapene Fiskernes Hus AS, Fiskergata 22 Svolvær AS og Kystens Hus AS samt investeringselskapet Marinvest AS. For mer detaljerte regnskapstall for Norges Råfisklag og konsernet for 2021, se årsberetning.

Dette er Råfisklagets første bærekraftsrapport og tallene for totale utslipp i 2021 er beheftet med usikkerhet. Det er et mål at usikkerheten skal reduseres ved neste rapportering. Se for øvrig kapittel 5 for en mer utfyllende presentasjon om utslippstall.

3. Bærekraft i Råfisklaget

Fiskeriene har vært grunnlag for liv og bosetting langs kysten i århundrer. De har gitt oss tilgang på mat fra rene og næringsrike havområder, og er grunnlag for foredling og handel som skaper store verdier for Norge. Fiskeriene er en del av vår rike kulturarv og de bidrar i dag til en stor og omfattende handel med markeder rundt om i hele verden. Fiskeriene er en nasjonal ressurs, og dersom våre bestander forvaltes på riktig måte, vil de også være en ressurs for framtidige generasjoner. En god og riktig forvaltning skjer både nasjonalt, og i samarbeid med andre viktige kystnasjoner og naboland som har felles interesse av de samme fornybare ressursene.

I Råfisklagets område finner vi et havområde med naturgitte gunstige forhold som er grobunn for sterke villfiskbestander. Siden etableringen i 1938 har Råfisklaget hatt en lovbestemt rolle knyttet til førstehåndsomsetningen av marine ressurser. Råfisklaget spiller dermed en viktig rolle for verdiskaping og sysselsetting i lokalsamfunnene gjennom forvaltningen av markedsplassen for fiskere og fiskekjøpere. Med økende fangstkapasitet, sterk konkurranse om råstoffet, innføring av kvoter og etter hvert lukking av fiskeriene, har Råfisklagets rolle blitt stadig viktigere. De ansatte og styret i Norges Råfisklag er bevisst det ansvaret fiskesalgslaget har.

Råfisklagets strategi

Strategien for 2020-2025 som ble etablert i 2019 definerer de viktigste interessentene for Råfisklagets virksomhet – *fiskerne, fiskekjøperne og myndighetene*.

Norges Råfisklags bærende verdier er rettferdighet, ryddighet og å sørge for en sunn og god konkurranse om fiskernes råstoff. Det ligger også et ansvar for å bidra til å balansere ulike hensyn mot hverandre.

I nært samarbeid med myndighetene ved Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Justervesenet, har Råfisklaget en sentral oppgave med ansvar for kvote-, ressurs- og kvalitetskontroll. Ved å sørge for gode og oppdaterte digitale systemer for registrering av ressursuttak og sporbar dokumentasjon, er Råfisklaget en viktig brikke i bærekraftig forvaltning av fiskeressursene. Digitalisering har vært og er en viktig del av Råfisklagets strategi for bærekraftig forvaltning av ressursene og bedre tjenester for målgruppene.

Strategi 2020 – 2025

Forslag til forbedringer, nye tiltak og prosjekter er det en forventning om at alle ansatte skal ta initiativ til og spille inn til ledelsen. Vi skal utvikle oss og stadig bli bedre. Digitalisering og utvikling av våre tjenester skal gjennomsyre våre tanker. Det er et overordnet mål at Råfisklaget skal lede an i digital tjenesteutvikling. Vi skal yte best service overfor våre viktigste målgrupper – både personlig og digitalt. Vi skal være nærings orakel på våre fokusområder. Vi skal bidra til like konkurransevilkår i råvaremarkedet.

Figur 4: Råfisklagets strategi for 2020-2025

Virksomhetens formål er formulert i følgende ordlyd;

«Ved organisert førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.»

I formålet ligger det en utfordring om å sikre fiskernes inntekter, men også å sørge for en effektiv omsetning og garantere fiskerne oppgjør. Som en del av dette må Råfisklaget sørge for å ha nødvendig egenkapital og likviditet for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere. Bærekraftig forvaltning av ressursene og kontroll med uttaket er grunnleggende.

Formålet legger grunn for de valg og prioriteringer Råfisklagets styre har gjort i beretningsåret 2021.

Konkretisering av bærekraftsarbeidet i Råfisklaget

Ledelsen i Råfisklaget besluttet høsten 2021 å etablere en intern arbeidsgruppe i organisasjonen som fikk i oppdrag å løfte bærekraftsarbeidet i Råfisklaget og med mål om å rapportere bærekraft ut fra et helhetlig ESG-perspektiv. Det vil si at rapporteringen skal ivareta miljømessige, samfunnsmessige så vel som styringsmessige kvaliteter i Råfisklagets virksomhet. Det ble gjennomført interessentdialog, vesentlighetsanalyse og intern diskusjon for å identifisere bærekraftsmål for Råfisklagets virksomhet. Arbeidet ble forankret i styret samme høst

Arbeidet med FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ligger til grunn for og er førende for nasjonale prioriteringer. Gjennom innledende diskusjoner i arbeidsgruppen og intervju med interne og eksterne interessenter er det identifisert mål som vurderes mest relevant for fiskerinæringa og Råfisklagetets virksomhet.

I etableringen av strategien for 2020-2025 ble det identifisert bærekraftsmål som vi da anså som relevant. Verden og samfunnets holdninger har endret seg betraktelig på kort tid, og det har resultert i at det i denne prosessen er gjort justeringer i forhold til de mål som tidligere har vært framhevet. Gruppen har vært enige om at det er situasjonsanalysen som nå må ligge til grunn for det utvalget som er gjort.

Gruppen har videre sett på positive og negative bidrag til målene i vidt perspektiv, der fiskerinæringa og Råfisklagetets påvirkning er tatt i betraktning. Arbeidet fortsetter gjennom 2022 med bredere involvering av de ansatte og en ytterligere spissing knyttet til etableringen av Råfisklagetets hovedmål.

Mål	Påvirkning	Potensiale
	▲	Jobbe for bærekraftig ressursforvaltning, bedre kvalitet og redusert matsvinn
	▲ ▼	Iverksette konkrete tiltak internt for likestilling Jobbe med næringen for å bedre representasjonen
	▲	Jobbe for et mangfold av kjøpere - føringstilskudd Bidra til akseptable priser og rettferdig markeds plass
	▲	Bidra til innovative digitale løsninger for ressursforvaltningen
	▲ ▼	Styrke innovasjon og påvirke enkeltaktører Endre egen adferd, redusere eget forbruk
	▲ ▼	Styrke ressurskontrollen, rydde strandsonen Bidra til prosjekt for nedbrytbare redskap
	▲	Aktiv samarbeidspartner for næringen og myndighetene – utnytte synergier bedre

Figur 5: Innledende analyse - identifiserte bærekraftsmål for næringa og påvirkningen på disse

Vesentlige tema og ringvirkninger på FNs bærekraftsmål

Råfisklagetets rolle som organisator av markeds plassen for fiskerne og fiskekjøperne innebærer et ansvar for å sikre en effektiv og rettferdig omsetning hvor råstoffet i størst mulig grad når markedene uten svinn. Råfisklaget skal være en tydelig samarbeidspartner for offentlige myndigheter når det gjelder ressursforvaltning. Gjennom innovative digitale løsninger for ressurskontroll og førstehåndsomsetning skal Råfisklaget være tilbyder av god infrastruktur.

Bærekraft ligger til grunn for mange av oppgavene som utføres i vårt daglige virke, blant annet gjennom ressurs- og kvalitetskontroll, samt rådgivning som utføres av kontrollørene ved ressurs- og miljøavdelingen. Ved å være synlige og til stede på kaia ved leveranser på fiskemottakene, i dialog med fiskere og kjøpere samt i samarbeid med andre kontrollinstanser, ser en at arbeidet bidrar til økt kvalitetsfokus og bevissthet hos fiskere og fiskekjøpere. I et bærekraftsperspektiv gir dette bedre ressursutnytting og redusert matsvinn.

Foto: Norges Råfisklag

Likestilling har seilt opp som et vesentlig tema i fiskerinæringa, som bærer preg av at fiskeryrket i generasjoner har vært dominert av menn. Dette har gjort seg gjeldende også i Råfisklagets styrende organer. Gjennom intervjuene med interessenter har det klart kommet fram en forventning om at Råfisklaget skal gjøre nødvendige grep for å sikre representasjon av kvinner i valgte organ, og at Råfisklaget skal være et forbilde i næringa. Dette er del av et større bilde der rekruttering av yngre krefter av alle kjønn med ny kompetanse er en utfordring.

Klimaendringer vil få konsekvenser på sikt. Råfisklaget skal være en sterk støtte i arbeidet for å sikre kvalitet på data som benyttes i ressursforvaltningen, og som tåler mulige endringer i artenes distribusjon og sesongvariasjoner i fiskeriene. Samtidig er det igangsatt interne prosesser som skal identifisere hvilke grep som kan redusere Råfisklagets eget klimaavtrykk.

For Råfisklaget betyr dette at FNs mål 2, 5, 8, 9, 13, 14 og 17 henger sammen.

Norges Råfisklag er opptatt av at virksomheten gjennom systematisk arbeid, gode prioriteringer og valg i samarbeid med andre kontrollinstanser og øvrige aktører i næringa, i kystsamfunnene og i markedene, skal bidra til FNs bærekraftsmål.

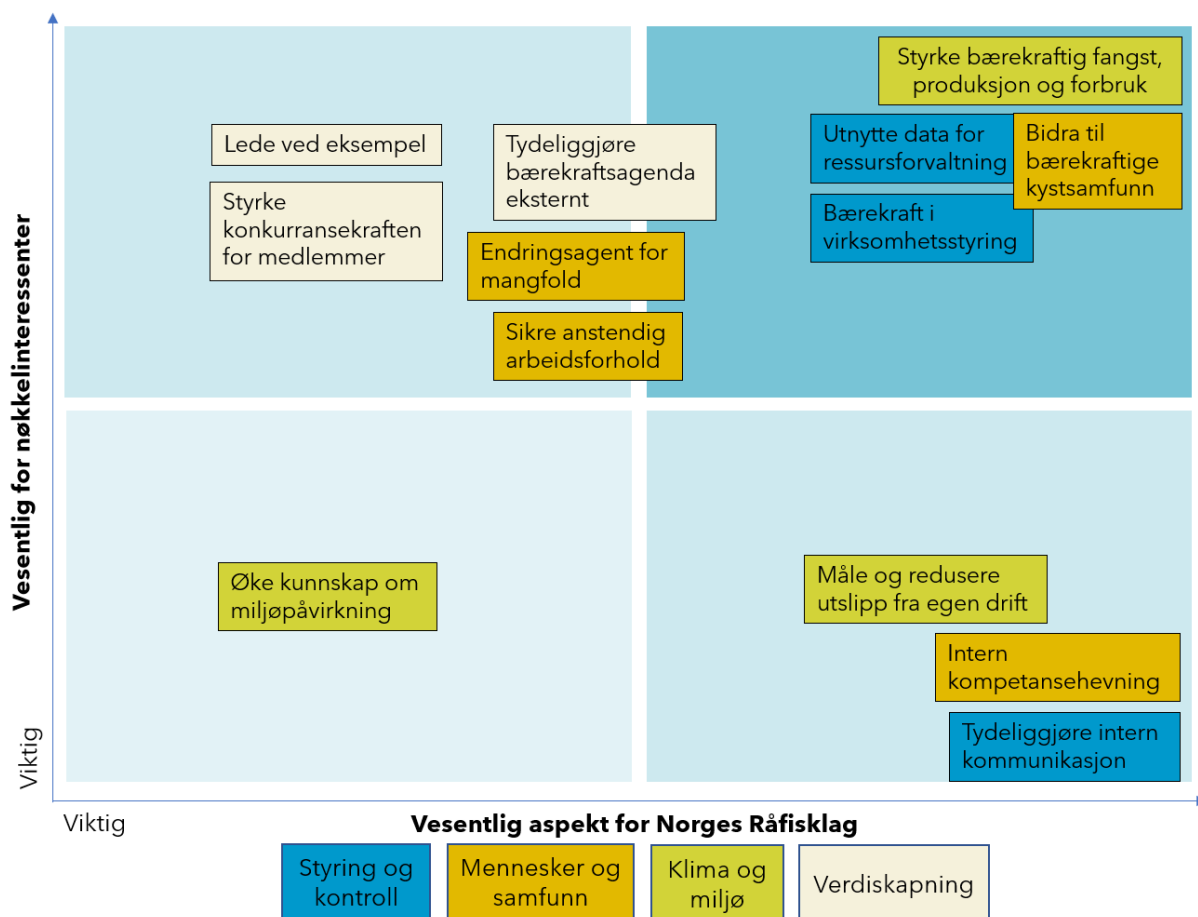
Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

I prosessen med å løfte bærekraftsrapporteringen i Råfisklaget, ble det gjennomført samtaler og intervjuer med eksterne samarbeidspartnere og interne ressurspersoner som ble spurte hva de mener om Råfisklagets rolle som en bærekraftsaktør i fiskerinæringa og i lokalsamfunnene, der fiskeri er en bærebjelke. Eksterne interessenter er representanter for fiskekjøpere og leverandører, fiskernes organisasjoner og offentlig myndighet.

Det er tydelige forventninger til at Råfisklagets høye tillit og anseelse som en ryddig aktør må omsettes i en posisjon for å løfte bærekraft og samfunnsansvar.

Holdningene internt i organisasjonene samsvarer i stor grad med det bildet som kom fram i samtale med samarbeidspartnere.

Identifisering av vesentlige tema for Råfisklagets bærekraftarbeid er et resultat av de nevnte intervjuene, en SWOT-analyse der styrker og svakheter, muligheter og trusler ble identifisert samt gode diskusjoner i arbeidsgruppen og med ledelsen. Vesentlighetsanalysen ligger til grunn for, og vil være basis for interne prioriteringer framover.

Figur 6: Vesentlige aspekt for Norges Råfisklag og eksterne nøkkelinteressenter kategorisert og sortert fra «viktig» til «veldig viktig».

Veien videre

Denne rapporten om bærekraft i Råfisklaget er resultat av en åpen prosess der arbeidsgruppen har avstemt med ledelsen og styret underveis i arbeidet. Nå starter arbeidet med å konkretisere bærekraftarbeidet for alle i organisasjonen ved å igangsette en handlingsplan som tar for seg tiltak og rutiner.

Bærekraft er satt på agendaen for en internsamling høsten 2022 der alle ansatte skal delta. Her skal det gjennomføres en workshop der mange av de temaene som er reist gjennom vinterens arbeid tas opp og drøftes, bearbeides og konkretiseres. Målet er at alle ansatte skal kjenne godt til innholdet i

bærekraftsplanen, og at de ansatte sammen skal sette konkrete mål og tiltak som skal bidra til implementering av bærekraft i bedriften.

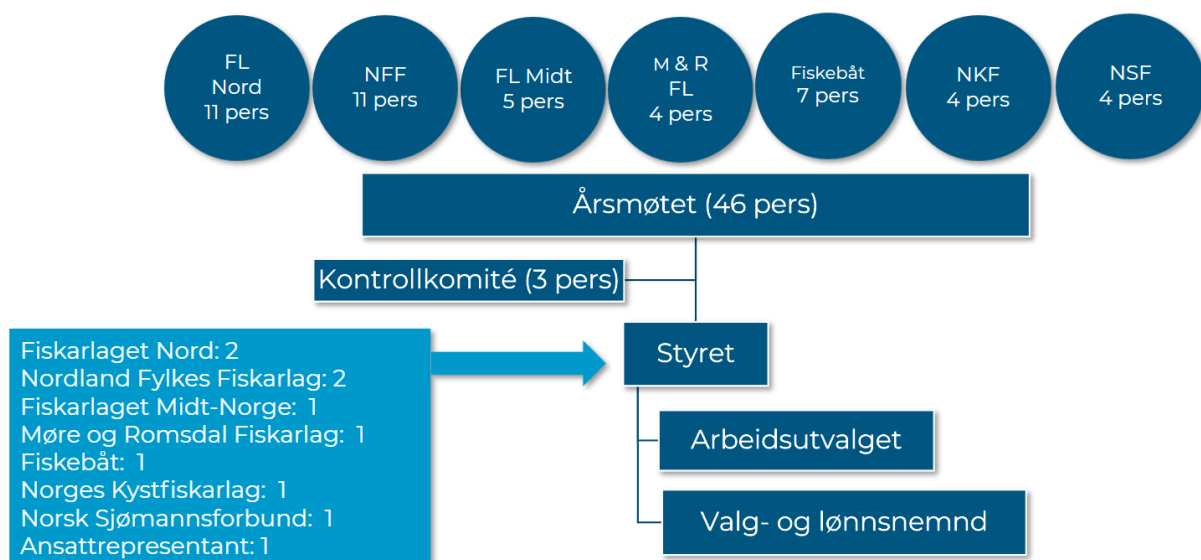
4. Styring, organisering og ansvar

Styrende organ i Norges Råfisklag

Årsmøtet er Råfisklagets øverste organ med representanter fra alle eierorganisasjonene. Det er et krav pr. 1.1.2022 at delegater er aktive fiskere. Årsmøtet velger Råfisklagets styre, i tillegg velger ansatte i Råfisklaget en ansattrepresentant. Av styret oppnevnes det et arbeidsutvalg (AU) bestående av leder, nestleder og ett styremedlem. Styrets sammensetning ivaretar både geografisk og driftsmessig spredning. Se årsberetning for 2021 for detaljer.

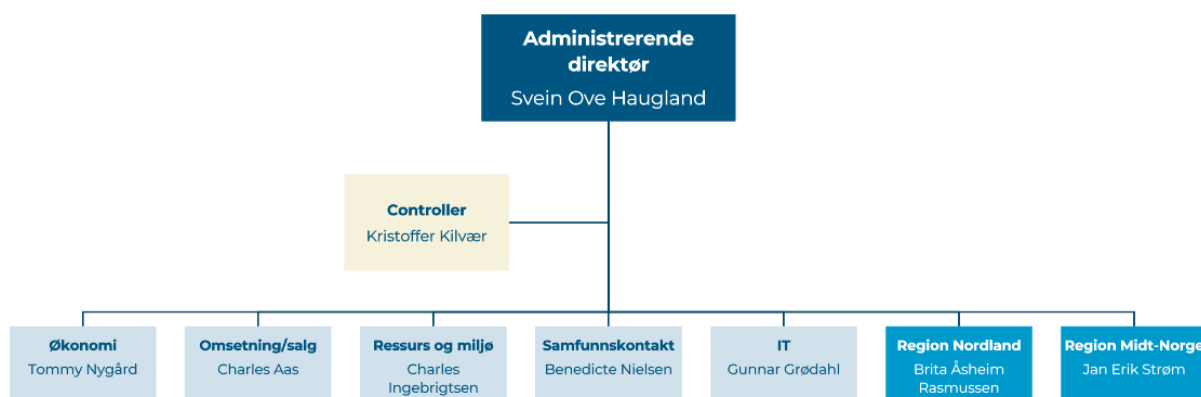
I beretningsåret 2021 var alle styremedlemmene menn. Villfisknæringa, spesielt eierorganisasjonene Norges Fiskarlag og fiskesalgslagene, opplevde i 2021 stor oppmerksomhet knyttet til manglende kvinnerepresentasjon i sine respektive styrer. Det ble i oktober 2021 startet et arbeid med vedtektsendringer som skal sikre kvinnerepresentasjon i Råfisklagets styrende organer i årene framover. Disse endringene ble vedtatt på årsmøtet i mai 2022. I skrivende stund (juni 2022) er to av elleve styremedlemmer kvinner, den ene valgt inn på årsmøtet i mai og ansattes representant ble valgt inn i juni.

Styringsstruktur i Norges Råfisklag

Figur 7: Styringsstruktur i Norges Råfisklag i 2021

Organisering og ansvar

Figur 8: Ledergruppen i Råfisklagets administrasjon per desember 2021

Investeringer

Råfisklagets formue og overskuddslikviditet forvaltes i henhold til de rammer og retningslinjer styret har vedtatt og de lovreguleringer som følger et samvirkeforetak. Råfisklagets mål er å sikre formuen på en best mulig måte, hvor selskapet har en langsiktig strategi med mål om best mulig avkastning innenfor moderat risiko. Egenkapitalen i konsernet er bygd opp over flere år. Underveis har det vært behov for å sikre midlene ved å plassere overskuddslikviditet i annet enn bankkonti. I en tidlig fase ble deler av formuen plassert i eiendom, og etter hvert ble ny overskuddslikviditet plassert i verdipapirer. Dette har bidratt til redusert risiko og økt avkastning over tid.

Overskuddslikviditeten er plassert i verdipapirer og eiendom og fordeler seg som følger pr 31.12.2021:

Verdipapirer	23 % av balansen	382 mill.
Eiendomsforvaltning	28 % av balansen	470 mill.
Sum forvaltet kapital		852 mill.

Verdipapirer

Styret i Råfisklaget har vedtatt en finansstrategi som gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan Råfisklagets midler skal forvaltes. Råfisklag benytter tre eksterne forvaltere som skal forvalte verdipapirene i henhold til finansstrategien, og mottar månedlige statusrapporter over verdipapirporteføljene fra forvalterne.

Finansstrategien legger moderat risiko til grunn for investeringene og angir blant annet hvilke type aktivaklasser (aksjer, obligasjoner, pengemarked) det kan investeres i og hvor stor andel (innenfor et intervall) som det kan investeres innen de ulike aktivaklassene. De tre forvalterne har generelt noe ulikt syn på markedene, noe som bidrar til ytterligere risikospredning ved at de velger ulik vektning i de forskjellige aktivaklassene. I tillegg til avveininger mellom risiko og avkastning, hensyntar finansstrategien miljøaspekter, samfunnsspørsmål og god eierstyring (ESG – Environment, Social and Governance) i forbindelse med

investeringsanalyser og investeringsbeslutninger. I finansstrategien framgår det videre at de forvalterne som Råfisklaget inngår avtale med skal forplikte seg til å følge prinsippene til UNPRI (FNs prinsipper for ansvarlig investering). Ved å signere prinsippene har forvalteren forpliktet seg til å inkorporere ESG-spørsmål i sine investeringsprosesser.

Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltning er også en del av strategisk plassering som bidrar til å redusere risiko og sikre selskapets formue. Datterselskapet Fiskernes Hus forvalter begge eiendommene som er plassert i Svolve og Tromsø. Det foreligger kapitalkostnader utover avskrivninger av bygningsmassen, noe som i hovedsak er kostnader for opptak av lån knyttet til investeringene. Lånekostnadene utgjorde for 2021 8.7 MNOK.

Digital risiko- og mulighetsovervåking

Den digitale utviklingen både internt i Råfisklaget og mellom aktørene i fiskerinæringa, gjør at stabile og sikre digitale tjenester er grunnlaget for stabil, sikker og bærekraftig forretning og forvaltning. Det er i utgangspunktet ikke lenger mulig å tilby samme tjenesteportefølje manuelt.

Både Råfisklaget og aktørene vi samhandler med sårbar for svikt i de digitale tjenestene og i verste fall, et omfattende og ødeleggende cyberangrep der tjenestene er nede over lengre tid. Det vil kunne ramme både oppgjørsordningen og seddelsystemet med registrering av fangst.

Gitt de siste årenes stigende antall slike hendelser har Råfisklaget gjort omfattende tiltak både innen sikring av kjørende tjenester og gjenoppbygging etter en alvorlig hendelse. Det er etablerte sikkerhets- og nødrutiner for hovedtjenestene for å sikre drift.

Sikring av fiskernes data og opplysninger

Norges Råfisklag behandler personopplysninger i samsvar med den til enhver tid gjeldende personvernlovgivningen.

Råfisklaget utfører en rekke lovpålagte oppgaver som innebærer behandling av personopplysninger, blant annet i forbindelse med omsetnings- og oppgjørsvirksomheten og rapportering til Fiskeridirektoratet.

For ytterligere informasjon ligger Personvernerklæringen tilgjengelig på Råfisklagets hjemmeside; www.rafisklaget.no/personvern

Etiske retningslinjer

Råfisklaget har hatt etiske retningslinjer siden 2007. Retningslinjene ble revidert i 2019 og i 2021, og sist vedtatt av styret i møte september 2021. I den forbindelse ble Råfisklagets varslingsregelverk tatt inn i de etiske retningslinjene for å øke tilgjengeligheten. Juridisk rådgiver har orientert både ansatte, ledelsen og styret om innholdet og retningslinjene er tilgjengelig i personalhåndboken på Råfisklagets intranett.

I forbindelse med åpenhetslovens ikrafttredelse 1.7.2022 arbeides det med tilpasninger av de etiske retningslinjene slik at de ivaretar de nye kravene om ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I tillegg skal det legges til rette for å sikre allmennheten tilgang til informasjon.

De etiske retningslinjene sier bl.a. dette om anti-korrupsjonspolicyen i Råfisklaget: «Råfisklaget tar avstand fra alle former for korrupsjon, og arbeider aktivt for å sikre at dette ikke forekommer.»

«Som ansatt eller tillitsvalgt hos oss skal du ikke behandle en sak eller søke å påvirke en avgjørelse dersom særlige forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til din uavhengighet.»

«Du skal ikke i dine kontakter med bedrifter eller andre motta eller søke å oppnå fordeler for deg eller nærstående personer som er upassende eller som på annen måte kan tenkes å skade bedriftens interesser eller omdømme. Du skal ikke kreve eller motta personlige gjenytelser for dine tjenester. Du sier nei takk til gaver eller andre goder som kan oppfattes som utilbørlige fordeler med bakgrunn i ansettelsesforholdet. Private fordeler knyttet til firmaavtaler er uakseptabelt med mindre disse er avtalt, åpne og tilgjengelig for alle ansatte.»

«Du skal ikke tilby gaver eller bevertning som kan oppfattes som utilbørlige fordeler for mottaker, eller som på andre måter kan så tvil om mottakers integritet eller omdømme.»

Råfisklaget oppfordrer ansatte og tillitsvalgte til åpenhet og diskusjon om gråsonesituasjoner og problemstillinger knyttet til etiske dilemmaer en kommer ut for i vår næring.

Det var ikke kjente tilfeller av korrupsjon for beretningsåret 2021.

Varslingskanaler

Varslingskanal internt

Framgangsmåte ved varsling er beskrevet i personalhåndboka som ligger tilgjengelig på intranett for Råfisklagets ansatte. Nærmeste leder eller verneombud er første instans og varsel behandles i ledergruppen med HR-ansvarlig innen 7 dager. Varsling skal normalt være skriftlig og skal være forsvarlig.

Særegent for Ressurs- og miljøavdelingen

Kontrollørene i Norges Råfisklag har 300-400 døgn på kontroll i året. Det betyr en god tilstedeværelse på mottak i hele Råfisklagets distrikt. I utgangspunktet er det ressurskontroll, kvotekontroll og kvalitetstilsyn som er primæroppgavene. Samtidig er Råfisklaget en samarbeidspartner for andre offentlige etater med ulike kontrolloppgaver. Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Arbeidstilsynet og Justervesenet er naturlige samarbeidsetater for Norges Råfisklag. Det er utarbeidet egne rutine for varsling av forhold som ligger under de ulike etatenes ansvarsområde.

Varslingskanal eksternt

Det er ikke etablert rutiner for ekstern varslings. Ved brudd på åpenhetsloven vil Forbrukertilsynet være adressat, ved interne forhold (ansatte og tillitsvalgte) benyttes varslingskanal som foreskrevet ovenfor.

Veien videre

Lede ved eksempel

Råfisklaget ønsker å være en bærekraftspioner blant salgslagene og gå foran som et godt eksempel. Salgslaget vil søke og styrke det gode samarbeidet med de andre salgslagene gjennom samarbeidsorganet Norsk Villfisk for å forankre endringer i hele næringa. Målet på sikt er at alle salgslagene sammen skal bidra til at villfisknæringa opprettholder og bidrar til miljømessig, sosial og samfunnsøkonomisk bærekraft på best mulig måte.

Formalisere bærekraft i virksomhetsstyringen

Mål og tiltak skal i 2022 implementeres og integreres i styrende dokumenter – inkludert strategien, rutiner og prosedyrer for styret, ledergruppen og ansatte. At arbeidet igangsettes og vedlikeholdes skal følges opp kontinuerlig av en intern bærekrafts-gruppe.

Implementering av Åpenhetsloven

I forbindelse med tilpasningene som gjøres til åpenhetsloven, skal det i løpet av 2022 kartlegges hvilke forretningsforbindelser og leverandørkjeder de ulike avdelingene forholder seg til. Når kartleggingen er gjennomført vil det bli gjennomført risiko- og aktsomhetsvurderinger. I tilknytning til dette arbeidet brukes Forbrukertilsynets verktøy som utgangspunkt og framdriftsplan. Styret skal behandle tilpasningene av etiske retningslinjer høsten 2022.

Bidra til å sikre anstendig arbeidsforhold gjennom samarbeid

Gjennom dialog med fiskere og fiskekjøpere knyttet til arbeidsforhold, overtidsbestemmelser, minstelønn, sosial dumping og lignende skal Råfisklaget uformelt bevisstgjøre og være en aktiv og synlig aktør. Råfisklaget skal varsle offentlige myndigheter dersom det oppdages kritikkverdige avvik.

5. Klima og miljø

Klimaendringer og forurensning – konsekvenser for villfisknæringa

De siste rapportene fra FNs klimapanel viser at klimaendringene kommer raskere og med større effekt enn vi tidligere har antatt. Endringene vil berøre alle, men ikke minst de som jobber i naturressursbaserte næringer slik som villfisknæringa. Klimaendringene vil berøre Råfisklagets kunder og eiere. Det innebærer blant annet økt økonomisk usikkerhet, fordi klimaendringene kan gi ustabilitet i de finansielle markedene og i demografi/økonomi i viktige markeder for produktene fiskerinæringa produserer og lever av.

Økologisk følsomhet – naturtap

Klimaendringene vil kunne påvirke de ville bestandene i Råfisklagets område – både i positiv og negativ retning. Forandringer i habitat- og leveområde vil kunne føre til endringer i vandringsmønstre til etablerte og nye arter. Endringene vil kunne forsterkes ytterligere av menneskelig aktivitet langs kysten. Det er viktig at bestandene forvaltes ut fra et føre-var-prinsipp.

Økte havtemperaturer kan endre artssammensetningen og mengden av den enkelte art i områdene Råfisklagets eiere opererer i. Det vil kunne få økonomiske konsekvenser både for Råfisklaget og dets eiere.

Omsetning av nye arter kan ha positiv økonomisk betydning for fiskere, men samtidig kan etablerte, viktige arter påvirkes i en negativ retning. Dersom én eller flere av våre viktigste økonomiske arter i stor grad påvirkes negativt av klimaendringer, vil dette ha merkbare konsekvenser for omsetningsmengde- og verdi for fiskerne og der igjen for Råfisklaget. Det er viktig at Råfisklaget er tilpasningsdyktig når endringene kommer, og at en er forberedt på å tilpasse tjenestene.

Fiskernes bruk av kyst- og havområder

I Råfisklagets område leverte i alt 5309 fartøy fangst i løpet av 2021. Flåtegruppene består av alt fra små fritidsfartøy, større kystfartøy til store havgående fartøy. Det leveres både fersk og fryst fisk og skalldyr. En stor del av flåten baserer seg på fiskerier langs kysten og i fjorder, mens den havgående flåten fangster lengre ut til havs og over større arealer.

Fiskeriene er en dynamisk aktivitet der bestandenes vandringsmønster og utbredelse varierer etter sesong, og fiskeriaktiviteten følger etter. I tillegg er det ulike reguleringer og arealbehov avhengig av redskapstypene og fartøygruppene. Fiskerienes bruk av arealer konkurrerer med en rekke andre aktiviteter og næringer slik som havbruk, havvind og petroleum. Konfliktpotensialet er til stede og fordrer samarbeid for sameksistens. Dette omtales grundigere i kapittel 7.

Samarbeid for bærekraftig ressursforvaltning

Overbeskatning av naturressursene er negativt for både det biologiske mangfoldet, fiskerne og lønnsomheten i næringa. Det er viktig at norske og utenlandske fiskere følger de gitte kvoter og forvaltningstiltak som er satt slik at høsting av ressursene fra havet er bærekraftig.

Råfisklaget samarbeider tett med myndighetene for å sikre et forsvarlig ressursuttak og for å sikre etterlevelse av forvaltningstiltak og bidra til dokumentasjon og bærekraftig høsting av ressursene.

Dette er også et ledd i bekjempelse av fiskerikriminalitet. Det er etablert faste møtepunkter for at dette skal ivaretas på en forutsigbar måte:

- Samarbeidsmøte 1 gang i året; Fiskeridirektoratet (F.dir), F.dir-regionene, salgslagene og kystvakten, samt Nasjonal strategisk risikovurdering (NSRV).
- NORK (risikovurdering) ukentlig digitalt møte; F.idir, F.idir-regionen, Salgslagene, Kystvakten, Mattilsynet, Justervesenet.
- NORK arbeidsmøter 2 ganger i året; (F.dir, F.dir-regionen, Salgslagene, Kystvakten, Mattilsynet, Justervesenet).
- Kontrollsamarbeidsgruppe 2 ganger i året; Fiskeridirektoratet og salgslagene.

Målet er at de ville bestandene blir beskattet på en måte som bidrar innenfor alle tre bærekrafts-pilarene; biologisk-, økonomisk- og sosial.

Kontrollørene i Råfisklaget gjennomførte totalt 580 kontroller i 2021 med de begrensningene som covid-19 la på reisevirksomheten. Dette er et noe høyere antall kontroller enn det som ble gjennomført i 2020.

Rene hav

Fiskerne høster av havet og selger sine produkter i et marked som er stadig mer oppmerksom på forurensning – ikke minst gjelder dette plastforsøpling. Det er ikke å legge skjul på at fiskeriaktiviteten også bidrar til det. Råfisklagets egne ansatte har med sine eiere i ryggen deltatt på strandrydding siden 2018, men også stimulert andre til å delta gjennom økonomisk støtte til lag og foreninger langs kysten i Råfisklagets område som gjør en innsats.

Plastforurensning og særlig mikroplast i havet har stått høyt på agendaen i flere år allerede. Det gir et negativt inntrykk av fisken og havet, som ellers er en viktig kilde til god og sunn mat.

Foto: Norges Råfisklag

Strandrydding

Som en del av vårt samfunnsansvar øremerker Råfisklaget årlig 1 MNOK til strandryddeaksjoner som gjennomføres av lag og foreninger langs kysten i Råfisklagets område. Marin forsøpling i våre kystområder, blant annet fra fiskeriene, er et stort miljøproblem, og gjennom ordningen legges det til rette for at lag og foreninger kan gjøre en innsats for nærmiljøet og samtidig få pengestøtte for arbeidet.

Å rydde plastavfall er positivt, men noe som helst skulle det vært unødvendig. Tapte fiskeredskaper er en kilde til spøkelsesfiske – det vil si at redskapen blir stående i havet og fortsatt fisker uten å de brytes ned. Slitasje på fiskeredskaper i bruk gir utslipp av mikroplast.

DSolve som er et 7-årig forskningsprosjekt med mål om å redusere plastforurensing i havet ved å utvikle biologisk nedbrytbare fiskeredskaper. Dsolve er ledet av UiT – Norges arktiske universitet, og er et samarbeid med en rekke nasjonale- og internasjonale forskningsinstitusjoner og industripartnere fra fiskeri, havbruk og utstyrsleverandører, samt flere offentlige etater og næringsorganisasjoner. Råfisklaget bidrar årlig med kr 50.000 til dette prosjektet.

Råfisklagets klimaregnskap

Råfisklagets virksomhet er fordelt på tre kontorer, der hovedkontoret som tidligere nevnt er plassert i Tromsø. Salgslaget driver kontorvirksomhet, men utfører i tillegg kontrolloppgaver og møtevirksomhet som medfører en del reise, både med bil og fly.

Kontoret i Tromsø ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2009 og ble sist resertifisert i 2021. Det gjennomføres papirinnsamling ved Råfisklagets kontorsteder. Kontinuerlig jobbing med digitalisering har redusert papirforbruket og behovet for utsending av dokumenter til fiskere og andre aktører.

Bygget i Tromsø er energiklasse B, avfall kildesorteres og digitale møter benyttes aktivt for å redusere antall reiser. I kontorbyggene i Tromsø og Svolvær hvor administrasjonen er leietaker, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket på et lavest mulig nivå. Hovedkontoret i Tromsø holder til i et relativt nytt bygg og kontorbygget i Svolvær har nylig gjennomgått oppgraderinger.

	Utslipp tCO2e		
Årstall	2019	2020	2021
<u>Scope 1</u>			
Fossilt drivstoff	12,90	8,43	30,44
<u>Scope 2</u>			
Elektrisitet	8,62	7,43	6,14
Fjernvarme	0,00	0,00	0,00
<u>Scope 3</u>			
Reise			36,42
Avfall			0,25
Innkjøpt material			0,22
Total	21,52	15,86	73,46

Tabell 1: Klimaregnskap for 2019-2021

Kommentar til klimaregnskapet

Tallfestingen i klimaregnskapet er basert på innrapporterte mengder til Miljøfyrtårn i forbindelse med resertifiseringen i 2021. De to tidligere årene har det vært benyttet en annen sammenstilling av data slik at tallene i utgangspunktet ikke er sammenlignbare. Blant annet er sammenstillingen delvis kun forbruk ved hovedkontor i Tromsø der 39,20 av totalt 57,6 årsværk i bedriften er lokalisert (gjelder særlig scope 3). Det er ikke beregnet tall for innkjøp og avfall hos regionskontorene for 2021. Nødvendig systematisering av data vil påbegynnes i 2022.

Scope 1

- Årlig forbruk virksomhetens kjøretøy og ansatte som har bensinkort: 13.000 liter, der årlig forbruk kontrollvirksomhetens kjøretøy var 2865 liter diesel tilsvarende **7,2 tCO₂e**

Scope 2

- Elektrisitet 198 000 kWh som byggeier (gjelder Tromsø). Et oppvarmet areal på 12 000 m². Råfisklagets kontorlokaler utgjør 1100 m². Dette tilsvarer **6,1 tCO₂e**

Scope 3

- Totale mengder årlig forbruk/innkjøp papir: 250 kg
- Avfallsmengde totalt: 1956 kg tilsvarer **0,2 tCO₂e**
 - o Restavfall levert til ettersorteringsanlegg: 400 kg
 - o Matavfall: 350 kg
 - o Blandet papp og papir: 1100 kg
 - o Blandet plastemballasje: 25 kg
 - o Elektronisk utstyr: 90 kg
- Flyreiser: det ble registrert 127 reisestrekninger med fly av Råfisklagets ansatte, styret og kontrollkomité. Beregnet utslipp var **34,8 tCO₂e** basert på den mest reiste strekning Tromsø-Oslo, dette gir et høyt estimat for faktiske utslipp siden flere av reisene var kortere. 2021 var uansett et år med færre antall reiser enn normale år, på grunn av covid-19. Det kan dermed forventes et større antall reiser og høyere karbonutslipp i 2022.

Årsmøtet

Råfisklagets årsmøte har tradisjonelt blitt gjennomført fysisk med unntak av covid-årene 2020 og 2021. Styret, delegater, inviterte gjester og enkelte ansatte fra regionskontorene reiser for å delta på årsmøtet. Årsmøtet er foretakets høyeste myndighet, og er et representativt organ. Møtet skal ha inntil 50 representanter, og det framgår av § 8 i vedtektene at årsmøtet er ikke beslutningsdyktig med mindre 2/3 av representantene møter.

Styret bestemmer om årsmøtet skal holdes som fysisk eller digitalt møte, jf. samvirkeoven § 44. Som følge av pandemien ble årsmøtet gjennomført digitalt i 2021, og det ga redusert reisevirksomhet tilknyttet årsmøtet sammenlignet med tidligere år. Gjennomføringen av årsmøtet er en av Råfisklagets største kilder til reisevirksomhet og utslipp, og som et tiltak skal det derfor i løpet av 2022 tas stilling til hvor frekvent årsmøter kan og bør gjennomføres digitalt.

Styret, Arbeidsutvalget og Kontrollkomitéen

Råfisklagets styre har i snitt 6 faste styremøter per år hvor styremedlemmer som hovedregel reiser til Tromsø for å delta fysisk på møtene. Under covid-pandemien måtte mange av disse avholdes digitalt (2 digitale styremøter i 2021).

Kontrollkomitéen gjennomfører årlig 2-3 fysiske møter i tillegg til Årsmøtet. Å avholde fysiske møter er viktig for å kunne ha et velfungerende styre, men en setter som mål framover at minst ett styremøte per år skal avholdes digitalt. Alle sakspapirer til styremøtene har siden 2020 blitt sendt ut digitalt via admincontrol.

Arbeidsutvalget (AU) (tre medlemmer fra styret) i Norges Råfisklag hadde i 2021 åtte møter, hvorav 6 av møtene ble gjennomført helt eller delvis digitalt. AU har fått delegert fra styret å gjennomføre prisdrøftelser med industriens organisasjoner. De fleste AU-møtene avholdes i tilknytning til prisdrøftelsene som tradisjonelt avholdes fysisk. Alle sakspapirer til møtene sendes ut digitalt. Det settes som mål for framtiden at 1/3 av AU-møtene skal helt eller delvis gjennomføres digitalt.

Aktiviteter og resultater 2021

SWOT-analysen undersøkte styrker, svakheter, muligheter og trusler for Råfisklaget. Det er en styrke at organisasjonen er ansett som en ryddig og stødig kompetansebedrift. Salgslaget har kompetanse som bidrar til et bærekraftig fiskeri, samtidig som laget bidrar med midler til miljømessige, sosiale og samfunnsmessige bærekraftige tiltak og formål langs kysten i sitt område.

Samtidig viste analysen at Råfisklagets har utviklingsmuligheter, og at en i større grad kan utnytte sin posisjon i næringa ved å være en enda tydeligere stemme for en bærekraftig utvikling. Bevissthet om eget klimaavtrykk og hvilke grep som er nødvendig for å redusere dette bør styrkes. Mulighetene som kom frem i analysen har lagt grunnlaget for mye av arbeidet hittil, og for veien videre for salgslaget.

Veien videre

Overordnede miljøtiltak

Det er vanskelig å forutsi hvordan klimaendringene og dets effekter konkret vil påvirke Råfisklaget, men det er viktig at Råfisklaget er våken for endringene og fleksibel i responsen. Salgslaget må tilpasse sine tjenester for å møte endringene på best mulig måte.

Salgslagenes bidrag inn i ressursforvaltningen med både kvalitetssikret data og kontrollpersonell skal opprettholdes.

Råfisklaget skal opprettholde samarbeidet med forvaltnings-myndighetene og andre aktører med interesser på havet, og bidra med kunnskap og data til tiltak og prosjekter der målet er å opprettholde eller bedre sameksistensen i kyst- og havområdene.

Råfisklaget skal bidra til å skape synergier mellom ressursforvaltning og miljørapportering. Salgslaget skal være en pådriver for økt transparens knyttet til produkt og fangst. Videre skal salgslaget videreutvikle systemer slik at data som

anvendes i forvaltningsmål også kan benyttes som miljø- og bærekraftsdokumentasjon.

Måle og redusere utslipp fra egen drift

Det er et mål at det i løpet av 2022 innføres rapportering for innkjøp, forbruk og avfall også ved regionkontorene.

En skal se på muligheter for å redusere utslipp fra sin ordinære drift (som eiendomsaktør, kontor- og kontrollvirksomhet).

Jobbrelaterte reiser skal bestilles gjennom reisebyrå slik at miljøbelastningen av alle reiser dokumenteres. Råfisklaget skal fortsette å oppfordre sine ansatte til å gjennomføre eksterne møter digitalt.

Dagens bilbeholdning består av tre bensin- og dieseldrevne biler som primært benyttes til kontrollvirksomhet som gjennomføres i Råfisklagets område. Ved investering i ny bedriftsbil skal det prioriteres elektrisk eller hybrid bil, eventuelt utredes om leie kan oppfylle behovet.

Råfisklaget skal kartlegge ansattes transport til og fra jobb. Målet er å redusere antall reiser med bil og erstatte disse med kollektivtransport og/eller gå/sykle til og fra jobb. Som et tiltak for å redusere antall reiser med bil vil ansatte ha mulighet til å få dekt inntil 50 % av billettkostnader med kollektivtransport.

Ledelsen i Råfisklaget har fått dekket drivstoff for deres private biler som benyttes i jobbsammenheng og til privat bruk. Ordningen skal evalueres med henblikk på at en heller ønsker ikke-fossile incentiver.

Det settes en papirgrense for utskrift av papir for hver ansatt på maksimalt 500 ark per halvår. Dette registreres ved bruk av personlig kodebrikke på våre skrivere på kontorstedene det lar seg gjøre. Dette skal bevisstgjøre hver enkelt på deres papirforbruk.

Ved gjennomføring av møtevirksomheter der dokumenter tidligere har blitt skrevet ut og vært tilgjengelig for deltakere, bl.a. årsmøtet, skal reduseres til høyst nødvendig. Utskrevne navnelapper skal være av resirkulert materiale.

Ressurs- og miljøavdelingen skal legge til rette for gjennomføring av bærekrafts- og kvalitetskurs for ungdommer som går VG2 Fiske og fangstlinje ved alle 10 videregående skoler i vårt område i skoleårene framover.

6. Mennesker og samfunn

Inkludering, mangfold og likestilling

Ved utgangen av 2021 var det 59 hel- og deltidsansatte i Råfisklaget, som utførte til sammen 57,6 årsverk. To av disse var kvinner i redusert stillingsprosent etter eget ønske, og en mannlig student i en internship-stilling.

Det har vært fire nyansettelser i 2021, hvorav to kvinner og to menn.

To ansatte har gått av med pensjon i løpet av 2021.

Tabell 2: Ansatte etter ansattkategori

Antall personer med lederansvar	11
Antall personer med svært selvstendig stilling	3
Øvrige ansatte	45

Tabell 3: Ansatte med lederansvar fordelt på kjønn

	Kvinner	Menn
Antall med lederansvar	5	6

Tabell 4: Gjennomsnittlig grunnlønn ansatte per kjønn

Kvinner	Menn
Kr 671.000	Kr 791.000

Gjennomsnittslønnen var kr 120 000,- høyere for menn enn for kvinner. Forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kjønnene forklares ved at det er færre kvinner i høyere stillinger, og at det er menn som innehar de høyeste stillingene i bedriften.

Tabell 5: Årlig kompensasjon

	Adm.dir.	Resterende ansatte
Årlig kompensasjon (lønn og tillegg/fordel i arb.forhold)	Kr 1.934.639	Kr 760.771

Gjennomsnittslønn for administrerende direktør, sammenlignet med resterende ansatte.

Tabell 6: Gjennomsnittlige kostnader for bilordning for ledelsen

	Kvinner	Menn
Bilordning (bensinkort) snitt	Kr 13.727	Kr 11.752
Bilordning inkl. firmabil	Kr 13.727	Kr 65.281

Alle i ledelsen har samme tilbud om bruk av bensinkort, mens administrerende direktør og økonomidirektør begge har firmabil. I og med at disse er menn, slår det sterkt ut på statistikken.

Startlønn for nyansatte avhenger av personens utdanning og kompetanse.

For andre kategorier er det et lite antall innenfor hver, slik at det ikke vil være riktig å publisere tall med hensyn til personvern.

Arbeidsmiljø

Råfisklagets arbeidsmiljøutvalg (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra hovedkontoret. I beretningsåret har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU har i beretningsåret behandlet innkomne saker, planlagt aktiviteter knyttet til bedriftshelsetjenesten og gjennomført handlingsplan for miljøarbeidet.

Arbeidsmiljøet i bedriften oppfattes som godt. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomfører i samarbeid med Inveni bedriftshelsetjeneste arbeidsmiljøundersøkelse annet hvert år. Resultatet i undersøkelsene gjennomgås regelmessig, og eventuelle tiltak for forbedringer blir fulgt opp. Det er mulighet for å få tilpasset arbeidsplass samt gjennomføre helseundersøkelser og samtaltjenester om nødvendig. Det ble ikke gjennomført arbeidsundersøkelse i 2021, men den neste planlegges for 2022.

Arbeidsuhell og sykefravær

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell med personskade i bedriften. Kontrollavdelingen og driftsleder har særskilte oppgaver som medfører økt risiko, og personell ute på kontrollvirksomhet skal benytte verneutstyr tilpasset arbeidssituasjonen.

Sykefraværet i 2021 var på 3,8 %. Bedriften vurderer løpende tiltak for ytterligere forbedringer. Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Også 2021 ble et spesielt arbeidsår med nedstenging av samfunnet grunnet covid-19. Arbeidsgiver dekket derfor kostnader for internett hjemme i deler av perioden det var påkrevd med bruk av hjemmekontor for å opprettholde normal drift.

Sikre anstendig arbeidsforhold internt

I Norges Råfisklag er det stort fokus på å sikre anstendig arbeidsforhold, og bedriften har verneombud, AMU (arbeidsutvalg), fagforeninger og ledere som følger opp dette internt.

Sikre anstendig arbeidsforhold eksternt

Når det gjelder arbeidsforhold hos leverandører til Råfisklaget, så er det ikke gjennomført aktsomhetsvurderinger og risikoanalyse i 2021 annet enn på et helt overordnet nivå. Det vil bli gjort ytterligere kartlegginger av leverandørkjeder avdelingsvis i 2022.

Velferdstiltak

Behandlingsforsikring

Råfisklaget tilbyr ansatte behandlingsforsikring gjennom Gjensidige forsikring. Forsikringen er en helseforsikring som gir de ansatte rask tilgang til medisinsk behandling på private sykehus, klinikker og hos privat legespesialist, fysioterapeut, naprapat, manuellterapeut, kiropraktor og psykolog.

Treningstid og andre tilbud

Som et tiltak for å tilrettelegge for fysisk aktivitet hos de ansatte, kan hver enkelt benytte inntil 45 minutter av arbeidstiden ukentlig til treningstid. På regionkontoret i Svolve er det treningsrom som er åpent for alle ansatte og disponeres fritt.

Selskapet har en hytte som de ansatte kan benytte, basert på ønsker og trekning. Alle ansatte har lik rett til bruk av fritidseiendommen.

Intern kompetanseheving

Alle nyansatte i Råfisklaget gjennomgår intern opplæring både på avdelingen de er tilknyttet, men også omtrent en times presentasjon av hver av de øvrige avdelingene. Avdelingsleder har ansvaret for utarbeidelse av introduksjonsprogrammet tilpasset fagområdet til den nyansatte. I utgangspunktet bør programmet være gjennomført i løpet av første uke.

Ledergruppen er ansvarlig for å definere virksomhetens langsiktige kompetansebehov basert på målsettinger, strategier, myndighetskrav etc. Avdelingsleder/mellomleder er ansvarlig for analyse og gjennomføring av opplæringsbehov basert på behov ved sin avdeling.

Det er satt av midler til videreutdanning. En kan søke om utdanningspermisjon med godtgjørelse i 10 måneder etter minimum 6 års ansettelse for utdanning som ansees relevant for Norges Råfisklag. Annen permisjon følger reglene i Statens Personalthåndbok.

Av de ansatte tilknyttet Ressurs- og miljøavdelingene har 2 av disse gjennomført inspektørkurs i regi av Fiskeridirektoratet i 2021 og én går i gang med kurs i fiskerikriminalitet på Politihøgskolen våren 2022. Hovedverneombud gjennomførte HMS-kurs i 2021.

Det systematiske tilnærmingen til bærekraftsrapportering vil stille krav til mer kompetanse innad i organisasjonen. Det er lagt til rette for at ansatte kan delta på nødvendig etter- og videreutdanning med det målet for øye i løpet av 2022 og videre.

Kjønnsbalanse, diskriminering og trakassering

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Råfisklaget følger Aktivitets- og redegjørelsesplikten, og i den praktiserte personalpolitikken legges det vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn. Selskapet har et verdigrunnlag som tilsier at det er strengt forbudt å drive diskriminering på grunn av kultur, etnisitet, legning, kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, religion, livssyn og funksjonsnedsettelse. Det er også forbudt å drive med psykisk, fysisk, seksuell eller verbal trakassering.

Likestilling

Råfisklagets likestillingsarbeid er forankret i Råfisklagets personalpolitikk og følger Aktivitets- og redegjøringsplikten. Det er utarbeidet retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold, herunder trakassering og diskriminering.

Av Råfisklagets 59 ansatte pr. 31. desember 2021 var det 32 kvinner og 27 menn.

I 2021 var det én mann og én kvinne i fødselspermisjon. Av hensyn til personvern rapporteres ikke gjennomsnittlig uker foreldrepermisjon.

Gjennomsnittlig grunnlønn for menn var kr 791 000, mens den for kvinner var kr 671 000. Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde 45 % i 2021.

Det er relativt lik avlønning for samme stillingskategorier, men for noen stillinger er avlønnen noe høyere grunnet høyere ansiennitet. Målet er at alle med sammenlignbare stillinger og kompetanse skal avlønnes relativt likt så fremst like premisser er til stede.

Råfisklaget tar stilling til likestilling og kjønnsbalanse i næringa

Råfisklagets sosiale markedskanaler har over flere år bevisst blitt brukt til å synliggjøre kvinner i fiskerinæringa. I 2021 innebar det at Råfisklagets kommunikasjonsleder sammen med kommunikatorer i flere andre organisasjoner i næringa forberedte saker til nasjonale og lokale medier om kvinner i fiskeryrket.

Høsten 2021 deltok adm.dir. Svein Ove Haugland på et fellesmøte fiskerinæringa hadde med Fiskeri- og havministeren samt kultur- og likestillingsministeren, hvor økt grad av likestilling i styrende organer i fiskerinæringa var tema. Det var tydelige forventninger fra politisk hold om at kjønnsbalansen i fiskeriorganisasjonenes styrer måtte bedres. Dette har ført til vedtektsendringer hos Råfisklaget og andre salgslag som skal styrke kvinnerepresentasjon i styrende organer.

Foto: Evind Mikal Sævik

Medlemsdemokrati

Råfisklaget avsetter årlig midler til kjøp av tjenester til valgordningen for eierorganisasjonene. For 2021 var beløpet 1 MNOK, som fordeles etter en fastsatt fordelingsnøkkel basert på antall representanter. Beløpet utbetales ved kalenderårets start. For 2023 vil det i utsendelsesbrevet bli vektlagt at Råfisklaget forventer at det legges til rette for representasjon av begge kjønn fra organisasjonene.

Veien videre

Etter lønnsforhandlingene i 2021 ble det besluttet at det gjennomføres en helhetlig gjennomgang av lønns plasseringer i virksomheten. Arbeidet utføres av to fra ledelsen og resultatet legges fram for fagforeningene i 2022.

Det er en relativt jevn fordeling mellom kvinner og menn i ledende stillinger. Målet er at det skal være jevnt fordelt også framover. På enkelte avdelinger er det et mål om å bedre kjønnsbalansen. Arbeidsmiljøutvalget vil sammen med ledelsen og fagforeningene fortsette å jobbe med disse temaene.

Det tilrettelegges videre for hjemmekontor inntil en gang pr. uke, noe som vil kunne bidra til å lette kombinasjonen arbeidsliv og familieliv. Målet for 2022 er å redusere sykefraværet i bedriften til 3,5 %.

Det foreslås for ledergruppen at én eller flere ansatte i Råfisklaget får ansvar for årlig bærekraftsrapportering. Det legges til rette for at ansvarlige får nødvendig videreutdanning og kurs for å kunne gjennomføre arbeidet. De ansvarlige får i oppgave å innhente tall fra andre ansatte, samarbeide med eksterne aktører og årlig rapportering.

Endringsagent for mangfold i næringa

Et menneskelig mangfold bidrar til en mer bærekraftig fiskerinæring, og i tiden framover vil Råfisklaget være en tydelig pådriver for økt likestilling og å trekke kvinner og ungdom til næringa ved å vise at det er en attraktiv og relevant arbeidsplass. Dette gjøres gjennom kommunikasjon utad til næringa gjennom Råfisklagets markedskanaler, gjennom styresett og ved å være en engasjert bedrift som tydeliggjør ønsket om endring og inkludering.

Råfisklagets administrerende direktør har i 2022 gjennom fiskesalgslagenes samarbeidsorgan, Norsk Villfisk, hatt en tydelig stemme om å få et ryddig og mangfoldig arbeidsliv – økt kvinneandel i organisasjonenes styrende organ er en hovedprioritet.

Råfisklagets evne til positiv påvirkning starter med økt kunnskap hos egne ansatte. Økt oppmerksomhet om bærekraftstematikk i hverdagen, gjennomføring av interne møter og ideverksted vil gjøre organisasjonen bedre rustet til å redusere negative avtrykk fra egen drift og i enda større grad bidra til positiv endring i omgivelsene.

7. Samarbeid og verdiskaping

Samfunnsansvar

Da Råfisklaget ble etablert i 1938 fikk fiskerne et svært viktig samfunnsansvar. For å se betydning av dette er det viktig å ta fiskernes og Råfisklagets historie i betraktning. Fiskerne var i en fortvilet situasjon som toppet seg på 1930-tallet med svært dårlige og uforutsigbare oppgjør for fangstene. Gjennom Råfiskloven fra 1938 som etablerte salgslag fikk de medbestemmelse over egen situasjon og næring, de fikk anstendige og mer markedsriktige minstepriser og de oppnådde mer forutsigbare økonomiske forhold.

Fiskerne tok ansvar, storsamfunnet fikk orden rundt førstehåndsomsetningen, fiskekjøperne og kystsamfunnene ble likebehandlet – små som store, og myndighetene fikk et redskap i ressurskontrollen. Ansvar ble fordelt og uttaket av havet ble registrert og stilt til disposisjon som data for myndigheter og forskning. Denne samfunnskontrakten er videreført og utviklet, med stadig oppdatert lovverk og forskrifter og tjenesteutvikling til det vi kjenner i dag mer enn 80 år etter.

Fiskerne høster av ville marine ressurser som ligger til fellesskapet. Derfor mener Råfisklaget at det er riktig og viktig at salgslaget, på vegne av fiskerne, bidrar med støtte til tiltak og prosjekter langs kysten som bidrar til rekruttering, verdiskaping og kunnskap samt samfunnsøkonomiske og sosialt bærekraftige kystsamfunn. Det forplikter også til samarbeid og sameksistens med andre aktører som opererer i de samme havområdene for å sikre grunnlaget for en bærekraftig næring.

Verdiskaping

Råfisklaget bidro gjennom styret med totalt 4,75 MNOK til ulike formål i 2021 (Note 4 i regnskapet 2021). Det er gitt tilskudd til fiskerieide servicebygg, egne buer og velferder, markeds- og produktutvikling, og forskningsprosjekter. Råfisklaget medvirker i et bredt spekter av idretts- og kulturaktiviteter i lagets geografiske område. Råfisklaget samarbeider også med grunnskoler og universiteter – for kunnskapsdeling, økt sjømatkonsum og rekruttering til villfisknæringa.

Studentkonferanser

Salgslaget deltar årlig på studentkonferanser, blant annet Håp i havet, der bachelor- og masterstudenter fra fiskeri- og havbruksvitenskap, akvakultur, økonomifag og andre relevante studieretninger er til stede. Gjennom konferansens to dager bidrar Råfisklaget i normale år med bedriftspresentasjon, speed-dating og står på stand for å møte og snakke med studenter. I 2021 ble konferansen gjennomført digitalt, og salgslagets bidrag var kr 30 000,-.

Fiskesprell

Fiskesprell er et kostholdsprosjekt der målet med aktivitetene er å legge til rette for at barn og unge gjennom kompetanseheving skal spise mer sjømat. Salgslagene bidrar sammen med støtte på 1,8 MNOK pr skoleår for perioden 2020-2023. Råfisklagets årlige andel er 0,86 MNOK.

Fiskesprell er et samarbeid mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Norges sjømatråd, som sammen med fiskesalgslagene finansierer programmet. Fiskesalgslagene har hatt sin definerte rolle i prosjektet fra starten, og er en viktig bidragsyter som sikrer at alle tilbud er gratis for deltagerne.

Råfisklaget initierer og driver utvikling av egne tjenester og bidrar til forsknings- og utviklingsprosjekter som kommer organisasjonen og næringa til gode. I 2021 ble omtrent 3 MNOK benyttet til disse formålene. Et utvalg av prosjektene presenteres i følgende delkapitler.

Konkurranseskraft for eierne

En av salgslagets viktigste oppgaver er å bidra til et konkurransedyktig marked for fiskerne. Dette gjøres blant annet gjennom styrets markedsmidler, en sum på 1,9 MNOK som hvert år settes av for å støtte prosjekter som direkte eller indirekte kan gi en merverdi eller øke salget av artene som omsettes i Råfisklaget. Dette kan være aktiviteter knyttet til bærekraftig forvaltning, merkevarebygging, verdikjedeprosjekter, studieturer, workshops, matsatsinger, aktiviteter som gir økt utnyttelse av restråstoff (biprodukter) eller stimulering for arter som står markedsmessig svakt.

Investering i tjenester for eierne og myndighetene

I 2020 ble det igangsatt et stort arbeid med å fornye vår egen nettside www.rafisklaget.no. Det nye formatet ble lansert i 2021, og den nye nettsiden gir bedre informasjon om fiskeriaktiviteten i Råfisklagets område og bidrar til åpenhet om hva som skjer i næringa. Nettsiden utvikles fortløpende med nye tjenester. Investeringen beløper seg til om lag 2 MNOK i 2021.

I tråd med strategien med økt digitalisering er det tilrettelagt for elektronisk signering av sluttsedler – CatchSign. I 2021 har Råfisklaget også arbeidet med utvikling av kvotekontroll i sanntid, noe som vil gi fiskerne og forvaltere informasjon om ressursuttak og kvoteutnyttelse uten forsinkelser.

Råfisklaget er partner med aktører som bidrar til å skape internasjonal oppmerksomhet om bærekraftig utnyttelse av naturressurser. Nord-Norges Europakontor og Arctic Frontiers er langvarige partnere for Råfisklaget med et økonomisk bidrag på til sammen 0,46 MNOK i 2021.

Samarbeid om miljøsertifisering

Norges Råfisklag bidrar årlig i et spleiselag til miljøsertifisering av norske fiskerier. Råfisklaget finansierer sammen med de andre salgslagene 1/3-del av kostnadene med en prosjektstilling som internasjonal miljørådgiver (inkludert innleie av

ekstra konsulentbistand og driftskostnader). Fiskarlaget har arbeidsgiveransvar for stillingen. Rådgiveren skal være en fellesressurs for næringa i spørsmål knyttet til miljøsertifisering av norske fiskerier, herunder Marine Stewardship Council. De andre bidragsyterne er Sjømatrådet og Norges Fiskarlag.

I tillegg dekker Råfisklaget sin relative andel av kostnadene med sertifisering av de enkelte fiskeriene, tilsvarende omtrent 1 MNOK i året.

Levedyktige samfunn, samarbeid og sameksistens

Fiskerinæringa er avhengige av velfungerende lokalsamfunn, både fordi fiskerne trenger infrastrukturen, men også fordi rekruttering av ungdom er viktig for å sikre en levedyktig næring. Råfisklaget bidrar til drift av velferdsstasjoner og mottaksstasjoner for fiskerne med om lag 1 MNOK i året. Disse er en særlig viktige for den minste flåten som har begrenset med fasiliteter om bord i egen båt og som ofte har begrenset mulighet til å reise over lange distanser for å levere fangsten.

Råfisklaget har i mange år vært en bidragsyter til lokal idrett og kultur i sitt distrikt. I overkant av 1 MNOK har blitt fordelt utover ulike prosjekter i 2021 for å støtte lokale lag og foreninger samt større kulturarrangement, som for eksempel den årlige filmfestivalen i Tromsø (TIFF).

Sameksistens

I Norges økonomiske sone finner en flere etablerte næringer som benytter seg av havområdene og nye kommer til. Villfisknæringa er avhengig av å sameksistere med andre i kyst- og havsonen for at ressursgrunnlaget og høstingen skal være bærekraftig. Blant annet fordi næringene påvirker hverandres tilgang til arealer.

Villfisknæringa bidrar til matproduksjon med lavt CO₂-utslipp sammenlignet med mye annen matproduksjon. Mye av fiskeriet skjer basert på tilgjengelighet langs kysten. Den nordøst-arktiske torsken er tilgjengelig kystnært under den årlige gytevandringen. Dette bidrar til en naturlig tilgang som muliggjør høsting med minst mulig energibruk. For å kunne ha en villfisknæring med bærekraftig beskatning er vi avhengig av at viktige områder slik som fiskefelt, gyteområder og verdifulle og sårbare områder kartlegges og hensyntas i arealutnyttelse- og planlegging i årene framover. Reguleringstiltak eller introduksjonene av nye næringer som tvinger fiskeflåten til å fiske utenfor sesongen er problematisk for villfisknæringa og Råfisklagets eiere. Råfisklagets oppfatning er at en også i framtiden må ha anledning til å høste *med* naturen og akseptere at flere fiskerier er sesongbasert.

Råfisklaget deltok i 2020 både i styringsgruppen og som informant til prosjektet «Sameksistens og bærekraft i det blå» i regi av Senter for hav og Arktis som resulterte i tre rapporter som utforsket dilemmaene og mulighetene for sameksistens mellom de mange havnæringene. Råfisklagets rolle var å representere villfisknæringas interesser inn i dette arbeidet.

Det er viktig å sikre grunnlaget for villfanget sjømat ved å ta vare på miljøet, arealene og ta de forvaltningstiltakene som behøves for å sikre et bærekraftig fiskeri. Bærekraftige fiskerier og sameksistens med andre næringer henger tett sammen og Råfisklaget vil delta og bidra til initiativ som gjør dette mulig.

Veien videre

Råfisklagets styre og lagets ansatte er bevisst det samfunnsansvaret Råfisklaget har og forvalter som markeds plass, som tilrettelegger og som kvote-, kvalitets- og ressurskontrollør i samarbeid med og tett knyttet opp mot myndighetene. Råfisklaget vil videreføre etablerte samarbeid og være sitt samfunnsansvar bevisst ved å bidra til viktige tiltak og prosjekter som har betydning lokalt, men også nasjonalt, innenfor bærekraftspillarene.

Det er viktig at villfisknæringa sammen med andre sektorer har en felles bærekrafts-forståelse. Gjennom sameksistens og bærekraftig utnyttelse av ressursene vil det styrke mulighetene for økt verdiskaping. Det innebærer at de ulike brukerinteressene i Råfisklagets område, både nåværende og framtidige, samhandler konstruktivt med hverandre. Råfisklaget skal delta på de arenaene hvor politikken for sameksistens utformes, og skal være en stemme på vegne av villfisknæringa.

Høsten 2022 vil bærekraftsrapportering være gjenstand for en workshop på en ansattsamling i Råfisklaget. Her skal de ansatte få informasjon om arbeidet rundt bærekraftsrapportering for 2021 samt delta og bidra til hvilke tiltak som igangsettes for 2022 og framover. Målet er å bevisstgjøre de ansatte det ansvaret Råfisklaget og den enkelte ansatte har knyttet til bærekraft.

Bærekraftsarbeid har en lang tradisjon i Råfisklaget, men en skal videreutvikle det og bli flinkere til å fortelle den gode historien om villfisk og fiskeriene i et bærekraftperspektiv. Organisasjonen skal ta tydelig eierskap til bærekraftsagendaen og synliggjøre det eksternt.

Markedene verden over stiller stadig strengere krav til bærekraftig forbruk og produksjon, og bærekraftige produkter øker dermed konkurransekraften. Råfisklaget skal fortsette å kommunisere hvor unik villfisk er, og hva som gjør det til et bærekraftig kvalitetsprodukt. Videre vil en arbeide for å opprettholde og videreutvikle kvalitetstilsynet som Råfisklaget utfører, og som underordnet bidrar til å styrke konkurransekraften for fiskerne.

8. Appendix

Om Rapporten

Denne bærekraftsrapporten, som er Råfisklagets første, tar utgangspunkt i temaene som skisseres i World Economic Forum sitt rapporteringsrammeverk som ble lansert i 2020. Rammeverket er utarbeidet med bakgrunn i en rekke forskjellige rapporteringsformat og inkluderer totalt 21 indikatorer fordelt på fire områder for rapportering; styring, klima og miljø, mennesker og samfunn samt samarbeid og verdiskaping. Denne rapporten er bygget opp med ett kapittel (4-7) for hvert av disse temaene.

Rapportens innhold baseres på data og informasjon innhentet fra organisasjonen, årsberetning og Miljøfyrtårn. Som følge av vi er i startgropa og ikke har fått etablert gode rutiner for systematisk innsamling av data knyttet til bærekraft, mangler det en del informasjon i vår første bærekraftsrapport. Blant annet mangler tall for utslipp og forbruk ved regionkontorene. Dette vil det jobbes med fram til neste rapporteringspunkt. Dette innebærer også at klimaregnskapet er beheftet med usikkerhet.

Rapporten mangler plan for hvordan Råfisklaget aktivt skal jobbe for å bidra innenfor hvert av bærekraftsmålene. Det er gjort et innledende arbeid for å identifisere bærekraftsmålene Råfisklaget ønsker å prioritere, og denne prosessen fortsetter videre i 2022 og framover.

Det har vært viktig for Råfisklaget å komme i gang med bærekraftsrapportering, og å indentifisere og igangsette tiltak for bærekraft i hele organisasjonen. Arbeidet videre fram mot neste rapportering vil i stor grad handle om å systematisere informasjonen slik at den bedre svarer på rapporteringspunktene i bærekraftsrapporten.

Spørsmål om rapporten og Råfisklagets bærekraftsarbeid kan rettes til:

Svein Ove Haugland, adm.dir

Svein.ove.haugland@rafisklaget.no

Amalie Oda Harland, konsulent omsetning

Amalie.oda.harland@rafisklaget.no

Jonette N. Braathen, rådgiver ressurs- og miljøavdelingen

Jonette.braathen@rafisklaget.no

WEF-indeks

	Theme	Metric	WEF Criteria	Reference
WEF Metric: Governance	Governing Purpose	Setting purpose	The company's stated purpose, as the expression of the means by which a business proposes solutions to economic, environmental and social issues. Corporate purpose should create value for all stakeholders, including shareholders.	3-4, 6-7, 12-13
	Quality of Governing Body	Board composition	Composition of the highest governance body and its committees by: competencies relating to economic, environmental and social topics; executive or non-executive; independence; tenure on the governance body; number of each individual's other significant positions and commitments, and the nature of the commitments; gender; membership of under-represented social groups; stakeholder representation.	11-12
	Stakeholder Engagement	Impact of material issues on stakeholders	A list of the topics that are material to key stakeholders and the company, how the topics were identified and how the stakeholders were engaged.	9-10
	Ethical Behaviour	Anti-corruption	<ol style="list-style-type: none"> 1. Total percentage of governance body members, employees and business partners who have received training on the organization's anti-corruption policies and procedures, broken down by region; 2. (a) Total number and nature of incidents of corruption confirmed during the current year, but related to previous years; (b) Total number and nature of incidents of corruption confirmed during the current year, related to this year; 3. Discussion of initiatives and stakeholder engagement to improve the broader operating environment and culture, in order to combat corruption. 	13-14
		Protected ethics advice and reporting mechanism	<p>A description of internal and external mechanisms for:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seeking advice about ethical and lawful behaviour and organizational integrity; 2. Reporting concerns about unethical or unlawful behaviour and lack of organizational integrity. 	14-15
	Risk and Opportunity Oversight	Integrating risk and opportunity into business processes	Company risk factor and opportunity disclosures that clearly identify the principal material risks and opportunities facing the company specifically (as opposed to generic sector risks), the company appetite in respect of these risks, how these risks and opportunities have moved over time and the response to those changes. These opportunities and risks should integrate material economic, environmental and social issues, including climate change and data stewardship.	12-14, 16-17, 21

	Theme	Metric	WEF Criteria	Reference
WEF Metric: Planet	Climate Change	Greenhouse Gas (GHG) emissions	For all relevant greenhouse gases (e.g. carbon dioxide, methane, nitrous oxide, F-gases etc.), report in metric tons of carbon dioxide equivalent (tCO ₂ e) GHG Protocol Scope 1 and Scope 2 emissions. Estimate and report material upstream and downstream (GHG Protocol Scope 3) emissions where appropriate.	19-20
		TCFD implementation	Fully implement the recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). If necessary, disclose a timeline of at most 3 years for full implementation. Disclose whether you have set, or have committed to set, GHG emissions targets that are in line with the goals of the Paris Agreement - to limit global warming to well-below 2°C above pre-industrial levels and pursue efforts to limit warming to 1.5°C – and to achieve net-zero emissions before 2050.	Ikke rapportert
	Nature Loss	Land use and ecological sensitivity	Report the number and area (in hectares) of sites owned, leased or managed in or adjacent to protected areas and/or Key Biodiversity Areas (KBA).	16-17, 20
	Fresh water availability	Water consumption and withdrawal in water-stressed areas	Report for operations where material: megalitres of water withdrawn, megalitres of water consumed and the percentage of each in regions with high or extremely high baseline water stress according to WRI Aqueduct water risk atlas tool. Estimate and report the same information for the full value chain (upstream and downstream) where appropriate.	Ikke rapportert
	Solid waste	Impact of solid waste disposal	1. Report wherever material along the value chain: estimated metric tons of single-use plastic consumed. Disclose the most significant applications of single-use plastic identified, the quantification approach used and the definition of single-use plastic adopted. 2. Report wherever material along the value chain, the valued societal impact of solid waste disposal, including plastics and other waste streams.	20

	Theme	Metric	WEF Criteria	Reference
WEF Metric: People	Dignity and Equality	Diversity and inclusion (%)	Percentage of employees per employee category, by age group, gender and other indicators of diversity (e.g. ethnicity).	4, 22-23, 26
		Pay equality (%)	Ratio of the basic salary and remuneration for each employee category by significant locations of operation for priority areas of equality: women to men, minor to major ethnic groups, and other relevant equality areas.	23, 26
		Wage level (%)	<ol style="list-style-type: none"> Ratios of standard entry level wage by gender compared to local minimum wage. Ratio of the annual total compensation of the CEO to the median of the annual total compensation of all its employees, except the CEO. 	23
		Risk of incidents of child, forced or compulsory labour	An explanation of the operations and suppliers considered to have significant risk for incidents of child labour, forced or compulsory labour. Such risks could emerge in relation to a) type of operation (such as manufacturing plant) and type of supplier or b) countries or geographic areas with operations and suppliers considered at risk.	24
	Health and Well-Being	Health & safety (%)	<ol style="list-style-type: none"> The number and rate of fatalities as a result of work-related injury; high-consequence work-related injuries (excluding fatalities); recordable work-related injuries; main types of work-related injury; and the number of hours worked. An explanation of how the organization facilitates workers' access to non-occupational medical and healthcare services, and the scope of access provided for employees and workers. 	24, 24-25
	Skills for the Future	Training provided (#,\$)	<ol style="list-style-type: none"> Average hours of training per person that the organization's employees have undertaken during the reporting period, by gender and employee category (total number of trainings provided to employees divided by the number of employees). Average training and development expenditure per full time employee (total cost of training provided to employees divided by the number of employees). 	25

	Theme	Metric	WEF Criteria	Reference	
WEF Metric: Prosperity	Employment and Wealth creation	Absolute number and rate of employment	<ol style="list-style-type: none"> 1. Total number and rate of new employee hires during the reporting period, by age group, gender, other indicators of diversity and region. 2. Total number and rate of employee turnover during the reporting period, by age group, gender, other indicators of diversity and region. 	22-23	
		Economic contribution	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direct economic value generated and distributed (EVG&D) – on an accruals basis, covering the basic components for the organization’s global operations, ideally split out by: <ol style="list-style-type: none"> a. revenues, b. operating costs, c. employee wages and benefits, d. payments to providers of capital, e. payments to government, and f. community investment. 2. Financial assistance received from the government: total monetary value of financial assistance received by the organization from any government during the reporting period. 	5, 17-18, 23, 28-30	
		Financial investment contribution	<ol style="list-style-type: none"> 1. Total capital expenditures (CapEx) minus depreciation, supported by narrative to describe the company’s investment strategy. 2. Share buybacks plus dividend payments, supported by narrative to describe the company’s strategy for returns of capital to shareholders. 	12-13	
		Innovation of Better Products and Services	Total R&D expenses (\$)	Total costs related to research and development.	28-30
		Community and Social Vitality	Total tax paid	The total global tax borne by the company, including corporate income taxes, property taxes, non-creditable VAT and other sales taxes, employer-paid payroll taxes, and other taxes that constitute costs to the company, by category of taxes.	5